

Under sommarmånaderna träffar ETC Göteborg personer som vi tycker har något viktigt att säga, gjort något utöver det vanliga eller brinner för en speciell sak, för lite mer djuplodande samtal.

"Sexköp är den yttersta konsekvensen av ojämlikhet och sexism"

Malin Roux Johansson ser den svenska sexköpslagen som en innovation och vill sprida den till fler länder. Genom sin ideella organisation Realstars jobbar hon hårt för att minska efterfrågan på prostitution och för att stärka värderingar om sex på lika villkor.

Vi möts i Botaniska trädgården dit Malin Roux Johansson gärna går för att koppla av en stund och skingra tankarna från de tuffa frågor som är en stor del av hennes vardag. När hon för nio år sedan startade den ideella organisationen Realstars, med sin dåvarande man Emmanuel Chatel-Roux, hade hon jobbat länge med frågor som dödsstraff och tortyr för flera människor organisationsorganisationer.

– Det var när jag gjorde ett konsultuppdrag för Childhood [barnrättsorganisation grundad av drottning Silvia] som jag märkte att det inte var så stort fokus på trafficking och prostitution. Flera organisationer såsom Amnesty, där jag tidigare arbetat, och näringslivet hade åsidosatt detta. Jag kände mig samtidigt redo att ta mig an den tuffa frågan och använda de kunskaper jag hade från andra verksamheter, säger Malin Roux Johansson.

Tanken var först att samarbeta med stora företag och ta fram modeprodukter med budskap om sex på lika villkor. Överskottet skulle finansiera kampanjer och på så sätt motverka efterfrågan på sexuella tjänster. Ett slags socialt entreprenörskap.

– Det fanns då en anda i samhället med devisen rädda världen och tjäna pengar, och det lät lockande att få näringslivet att bidra utan att vara beroende av statliga bidrag. Men tiden var nog inte mogen för den typen av entreprenörskap, säger hon.

Jobbar mot storbolagen

I dag är Realstars en mer traditionell organisation som kan drivas tack vare ekonomiskt stöd från bland andra Allmänna arvsfonden och Göteborgs stad. Fokus ligger på att sprida kunskap och motverka prostitution och människohandel med sexuella syften både på nationell och internationell nivå. Mest känd är organisationen kanske för märkningen "Hotels against trafficking". Sedan ett par månader sitter dekalen "Taxi against trafficking" på Taxi Göteborgs bilar.

Men 80 procent av sexköpen bland svenska män sker utomlands och var femte under en jobb- eller tjänsteresa. Med stöd av Jämställdhetsmyndigheten jobbar därför nu Malin

Roux Johansson och Realstars med att hjälpa näringslivet att föra in ett hållbarhetsansvar genom policy mot sexköp och genomföra utbildningar inom besöksnäringen.

En fot i två världar

Malin Roux Johansson har studerat på Handels och läst internationella relationer och historia, men även marknadsföring. Hon har jobbat i såväl människorättsorganisationer som CSR-konsult åt företag samt med marknadsföring och interntidningar i näringslivet.

– Att jag har haft en fot i många världar tror jag har hjälpt mig att utveckla anpassade sätt att jobba på. Jag är stark i båda de spåren, kan röra mig fritt och vet hur företagen tänker och vet hur ideella idéburna organisationer arbetar.

När Malin Roux Johansson startade Realstars trodde hon ändå att det skulle gå lättare att få sexhandel och trafficking på agendan. Men frågorna visade sig fortfarande vara känsliga.

– Det finns andra hållbarhetsfrågor som är mer bekväma att arbeta med. Men faktum är FN har ett hållbarhetsmål inom jämställdhet, människohandel och sexuellt utnyttjande.

En undersökning som Realstars gjorde under våren, med pengar från Jämställdhetsmyndigheten, visade att 80 procent av de börsbolag som tillfrågats saknade en uppförandekod eller policy kopplad till människohandel för sexuella ändamål och prostitution under tjänsteresor. Samtidigt som 75 procent svarade att det fanns en risk för att det skulle kunna förekomma. I höst kommer organisationen erbjuda företagen i studien råd och stöd att jobba vidare med de här frågorna.

En skev syn på kvinnor

Ofta hör man att de som köper sex kan vara vem som helst, men Malin Roux Johansson menar att man måste gå djupare.

– Sexköpare kan rent demografiskt vara alla åldrar, gifta eller ogifta, med olika yrken från olika samhällsklasser, men de är inte vem som helst. Det är deras människosyn eller kvinnosyn som avgör eller brist på empati. De som säljer sex är offer. De är de mest utsatta i samhället och de gör det inte av fri vilja, poängterar hon.

– Sexköp är ju den yttersta konsekvensen av ojämlikhet och sexism och hänger ihop med kränkningar, Me too och våld mot kvinnor.

Malin Roux Johansson

● **Ålder:** 53 år.

● **Bor:** i Björkekärr, uppvuxen i Huskvarna med fem syskon.

● **Familj:** Två döttrar, 18 och 20 år.

● **Yrke:** Grundare av Realstars - en ideell organisation mot trafficking som fokuserar på att minska efterfrågan på sexuella tjänster, CSR-konsult. Jobbat för Amnesty, Greenpeace och Childhood.

● **Namnet Realstars står för att alla människor är lika mycket värda, har rätt till frihet och är stjärnor.**

...andra länder har i likhet med Sverige infört en sexköpslag: **Norge, Island, Nordirland, Irland, Frankrike, Israel och Kanada.** I Tyskland är det exempelvis lagligt att både förmedla och köpa sexuella tjänster.

Våra värderingar och syn på andra människor formas tidigt. Därför jobbar Realstars förebyggande med att sprida kunskap till ungdomar i skolor och prata om sexualitet, objektifiering och mänskliga rättigheter. Hitills har de nått omkring 15 000 skolelever.

Men trafficking begränsas inte av Sveriges gränser. Malin Roux Johansson samarbetar även med organisationer runt om i Europa för att sprida den svenska sexköpslagen som hon anser är det bästa som har hänt i arbetet mot trafficking.

– Det är en innovation som jag vill se spridas till fler länder. Den sätter fokus på den som har ett val. Att den väcker så mycket tankar och känslor är ju ett bevis på att den vänder upp och ned på cementerade normer att en person kan utnyttjas genom prostitution.

Alla har ett ansvar

Malin Roux Johansson har mått som bäst när hon arbetat med att försöka hjälpa utsatta människor.

– Antingen så kan man stänga av eller så kan man engagera sig. Klart att det kan vara jättetufft, men samtidigt jobbar man med likasinnade och lär sig väldigt mycket.

Men hon tror också att det är viktigt att ge plats för sitt privata jag. När hon vill ha omväxling tycker hon om att spela fiol, träna och gå promenader. Hon spelar själv i en orkester, går gärna på konserter samt deltar i olika kultur-evenemang.

– Mina döttrar tycker nog att jag har väl mycket energi. Att vi ska göra så mycket jämt.

Men som uppvuxen i en familj med fem syskon är hon också van vid att det händer mycket hela tiden. För att få sin vilja fram gällde det att hålla sig framme och våga ta plats.

– Jag lärde mig att påverka, kanske.

Och genom Realstars känner hon att hon har en viss makt att kunna påverka. I samarbete med Faktum kunde organisationen exempelvis visa på att en stor del av annonserna för sexköp betalas med hjälp av storbankernas kort.

– Jag säger inte vad de ska göra åt detta, men jag pekar på var ansvaret ligger. Varje aktör måste se till att de inte indirekt eller direkt stödjer sexköp och prostitution. Alla kan ta sitt sociala ansvar.